

**Act de control nr. 7/1 din 15.05.2014
al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a
drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe AGEPI privind rezultatele
controlului activității Asociației obștești „ReproMold”
pentru perioada 11.01.2011-31.12.2013**

I. Competența

În conformitate cu Ordinul Directorului General AGEPI nr.197 din 19.12.2013 a fost creată Comisia de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe (în continuare – Comisia de control), în scopul verificării conformității activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe (OGC) cu dispozițiile legale din domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe și cu prevederile statutare, conform art.48-51 al Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Legea nr. 139/2010).

Astfel, în perioada 25.02.2014-02.03.2014 a fost verificată activitatea Asociației obștești „ReproMold”, inclusiv la sediul Fondului Literar de pe str.31 August 1989, nr.98, de către Comisia de control, în următoarea componență:

- *Belei Olga*, șef secție control și respectarea legislației, președintele comisiei;
- *Brînza Sergiu*, jurist principal, secția control și respectarea legislației;
- *Rotaru Sergiu*, jurist principal, secția control și respectarea legislației.

Conform Instrucțiunii privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobate prin Ordinul Directorului General AGEPI nr.126 din 04.10.2010 (în continuare - Instrucțiunea), activitatea de control s-a realizat în mai multe etape: programare, documentare, verificare prealabilă, efectuarea controlului propriu-zis.

În cazul controlului general anual, OGC-ul trebuie să fie notificat cu 5 zile înainte de efectuarea controlului, concomitent fiind comunicate și obiectivele controlului. Prin scrisoarea nr.221 din 14.02.2014, ReproMold a fost notificată despre efectuarea controlului (*copia scrisorii se anexează*).

Conform datelor prezentate, AO „ReproMold” activează în baza certificatului de înregistrare la Ministerul Justiției nr.4906 din 01.03.2011. ReproMold este o asociație obștească necomercială și nonguvernamentală cu drept de persoană juridică, constituită la 20.01.2011, prin libera asociere a autorilor și editorilor (edituri) în vederea gestiunii colective a drepturilor patrimoniale de autor. Semnificația denumirii derivă de la cuvântul Repro ca formă prescurtată a termenului reprografiere și Mold care indică țara de origine a asociației, adică sugerează că obiectele drepturilor gestionate sunt de natură să fie reproduse reprografic, adică reproducerea originalului prin intermediul fotocopierii ori prin oricare alte mijloace tehnice similare, altele decât cele de editare.

Deși în Statut este indicat sediul pe str. G.Meniuc 3, s-a constatat că ReproMold nu dispune de un sediu propriu și nici nu are personal sau mijloace tehnice pentru a asigura gestiunea drepturilor, unica persoană care se ocupă de activitatea sa fiind președintele - dl Nicolae Rusu.

Reieșind din prevederile Legii nr.139/2010, am verificat respectarea obligației ReproMold de a prezenta la AGEPI documentele stipulate în art.51.

În acest sens, la AGEPI au fost prezentate următoarele acte:

- Certificatul de înregistrare;
- Extrasul din Registrul de Stat al organizațiilor necomerciale;
- Procesul-verbal din 09.12.2010 privind implementarea dreptului de reproducere reprografică în RM;
- Procesul-verbal din 20.01.2011 al Adunării Generale a Fondatorilor;
- Lista fondatorilor prezenți la Adunarea Generală din 20.01.2011;
- Decizia nr.46 din 01.03.2011 de înregistrare a statului ReproMold la Ministerul Justiției;
- Statutul ReproMold înregistrat la Ministerul Justiției;

Statutul obligă ReproMold să prezinte informații despre activitatea sa la AGEPI. AO „ReproMold” nu dispune încă de pagina web, deși aceasta platformă constituie o posibilitate intenționată de a-și realiza una din obligațiile sale față de membri – de a-i informa despre rezultatele activității sale.

Conform pct.8 al Instrucțiunii, în cazul în care la AGEPI nu au fost depuse documentele necesare sau în situația în care nu au fost publicate pe site-ul OGC, AGEPI urmează să acorde un termen de aducere în concordanță a actelor cu cerințele stabilite.

AO „ReproMold” a depus cererea nr.1113 la 05.06.2012 cu privire la avizarea în calitate de OGC cu dreptul de a elibera licențe utilizatorilor pe teritoriul Republicii Moldova *pentru drepturile de autor ce țin de reproducerea în formă digitală a operelor și punerea la dispoziția publicului în regim interactiv a operelor, cu excepția celor muzicale, dramatice și muzical-dramatice, precum și pentru dreptul la remunerație echitabilă pentru împrumut.*

Conform Deciziei AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012 (Monitorul Oficial nr.252-253 din 11.12.2012), ReproMold nu a fost avizată din cauza că nu întrunea condițiile expuse în art.48 din Legea nr.139/2010, pentru drepturile la reproducere, inclusiv sub formă de tonuri de apel, dreptul la reproducere în scopuri personale (copia privată) și dreptul la reproducere reprografică fiind avizată Asociația „Drepturi de Autor și Conexive” (AsDAC), deoarece la 01.09.2011 și, ulterior, la 10.05.2012, ReproMold încheiasse contracte cu AsDAC prin care i-a încredințat dreptul de a elibera licențe în vederea colectării remunerației compensatorii pentru reproducerea reprografică a operelor.

Prin Decizia nr.3/1566 din 20.09.2013 (Monitorul Oficial nr.216-220 din 04.10.2013), ReproMold a fost avizată să gestioneze, de sine stătător sau în comun, toate drepturile care i-au fost încredințate în gestiune, prin contracte directe cu titularii de drepturi și drepturile titularilor în baza contractelor de reprezentare.

ReproMold a contestat atât Decizia nr.2/2146 din 05.12.2012, cât Decizia nr.3/1566 din 20.09.2013, ambele cereri de chemare în judecată fiind în curs de examinare la Judecătoria Rîșcani.

De remarcat că cererea de chemare în judecată în cadrul dosarului nr.3 c/a-1556/13 este semnată de către Președinte, deși conform statutului instanțele de judecată trebuie să fie sesizate de către Director. În ceea ce privește împuternicirea unui avocat de reprezentare a intereselor sale în judecată în cadrul dosarului nr.3 c/a-3979/13, urmează de clarificat corectitudinea transmiterii împuternicirilor și mijloacele de achitare a serviciilor, în lipsa unor surse pentru cheltuieli (nu se colectează remunerație, nu se reține comision).

II. Actele verificate:

Statutul Asociației obștești „ReproMold” a fost aprobat de Adunarea Fondatorilor din 20.01.2011 și înregistrat de Ministerul Justiției la 01.03.2011.

Pct.2.2. din Statut stipulează că ReproMold gestionează următoarele categorii de drepturi patrimoniale:

- ✓ dreptul titularilor de a pune la dispoziția publicului în regim interactiv a operelor (utilizare pe Internet) – în baza contractelor directe încheiate cu titularii de drepturi și a contractelor de reprezentare a intereselor cu OGC-uri din țară și/sau străinătate și în baza legii (gestiune colectivă extinsă);
- ✓ dreptul de împrumut (dreptul la remunerație echitabilă) - în baza legii (gestiune colectivă obligatorie);
- ✓ dreptul de reproducere digitală și reprografică (dreptul la remunerație compensatorie) - în baza legii (gestiune colectivă obligatorie);
- ✓ alte drepturi prevăzute în contractele cu titularii de drepturi și societățile de gestiune colectivă, locale sau străine.

ReproMold are dreptul, conform pct.2.6.10. din Statut, să încredințeze unei terțe OGC să-i gestioneze drepturile. De remarcat că transmiterea drepturilor spre gestiune altor OGC trebuie să se realizeze cu acordul titularului, această clauză fiind necesar să fie inclusă obligatoriu în contract.

De asemenea, OGC-ul terț va putea să elibereze în numele ReproMold licențe, să rețină comision de administrare, să efectueze rețineri pentru crearea fondurilor speciale (pînă la 10% din suma totală a remunerației acumulate), să reprezinte interesele membrilor ReproMold, inclusiv să semneze contracte de reprezentare reciprocă cu societăți similare. Teoretic, în acest caz se creează o situație confuză care practic ar însemna că titularul transmite drepturile sale spre gestiune ReproMold, ReproMold încheie un contract cu OGC-ul nr.1, iar OGC-ul nr.1, la rîndul său, încheie

un contract cu OGC-ul nr.2, și schema ar putea continua. Nu este clar de la cine va trebui să-și solicite titularul remunerația și cât va constitui aceasta după reținerea comisionului de administrare și a celorlalte rețineri pentru fondurile speciale.

Astfel, se creează posibilitatea de a se eschiva de la plata directă a remunerației de autor și inevitabil apare întrebarea pentru ce trebuie să existe formal ReproMold dacă de facto nu-și poate realiza atribuțiile sale legale și statutare, acumularea, repartizarea și achitarea remunerației fiind atribuțiile prioritare ale oricărui OGC. Mai mult ca atât transmiterea drepturilor spre gestiune altui OGC atestă de fapt lipsa capacității de administrare.

Din moment ce drepturile de gestiune pot fi transmise altui OGC, pentru evitarea situațiilor conflictuale, ReproMold ar putea să aplice procedura de reorganizare sau chiar de suspendare a activității, acestea fiind de competența exclusivă a Adunării Generale.

Mai mult ca atât, pct. 2.3. din Statut prevede că nici o terță organizație similară, din țară sau de peste hotare, nu are dreptul fără consimțământul ReproMold să gestioneze drepturile asupra operelor din repertoriul ReproMold, decât dacă nu există în această privință o decizie contrară a AGEPI emisă în conformitate cu legislația în vigoare. În acest context, urmează de clarificat legalitatea încheierii contractului cu AsDAC în lipsa contractelor încheiate cu titularii de drepturi și în lipsa unui repertoriu propriu-zis, or înregistrarea operelor titularilor de drepturi este o obligație statutară a ReproMold, care nu este respectată.

Organele ReproMold

Conform prevederilor statutare, organele de conducere și administrare ale ReproMold sunt:

- *Adunarea Generală;*
- *Consiliul;*
- *Președintele;*
- *Comisia de Cenzori;*
- *Consiliul Director.*

a) Adunarea Generală

În cadrul verificării activității Adunării Generale ReproMold, Comisia de Control a solicitat documentele privind convocarea/participarea Adunării Generale, procesele-verbale și hotărârile Adunărilor Generale.

Conform datelor prezentate, a avut loc o singură Adunare Generală – cea a fondatorilor din 20.01.2011, deși conform pct.4.1.1. din Statut organul suprem de conducere se convoacă o dată în an. La Adunare au fost prezenți 65 fondatori (conform listelor anexate) și reprezentantul Federației Internaționale a Organizațiilor de Drepturi de Reproducere (IFRRO), Ingrid de Ribaucourt. Urmare a discuțiilor cu privire la subiectele incluse pe ordinea de zi, s-a votat cu unanimitate de voturi constituirea

Asociației obștești „ReproMold” și adoptarea Statutului. Au fost aleși membrii, inclusiv supleanți, ai organelor de conducere și control, precum și au fost desemnate persoanele împuternicite să reprezinte asociația în procesul înregistrării.

b) Consiliul

Consiliul ReproMold este organul reprezentativ de conducere în perioada dintre Adunările Generale, care își convoacă ședințele pe măsura necesităților, dar nu mai rar decât o dată în semestru. În perioada vizată Consiliul nu s-a întrunit în ședințe de lucru, nefiind prezentate careva acte ce ar dovedi modalitatea de întrunire. Lipsește modul și frecvența de convocare a Consiliului în ședințe de lucru.

c) Președintele

De competența Consiliului este alegerea Președintelui și vicepreședintelui, însă Comisiei de control nu i-a fost prezentat nici un proces-verbal privind alegerea persoanelor care sunt în drept să reprezinte asociația. Mai mult ca atât, lipsa unui act care să ateste alegerea președintelui în mod legal, poate ridica suspiciuni în ceea ce privește dreptul de a semna anumite acte oficiale în numele asociației, în special a contractului de încredințare unei terțe organizații să gestioneze drepturile reprezentate de ReproMold, conform pct. 4.2.4. lit.b) din Statut.

d) Comisia de Cenzori

Comisia de Cenzori ReproMold este organul de control intern al asociației, Comisiei de Control însă nu i-a fost pus la dispoziție vreun act de verificare a activității economico-financiare, acest fapt fiind motivat prin lipsa acțiunilor de gestiune colectivă.

e) Consiliul Director

Consiliul Director este organul executiv constituit din director și adjuncții acestuia, numiți în bază de contract de către Consiliul. Din cauza că ReproMold de facto nu a activat după convocarea Adunării Generale, asociația nu dispune la moment de un organ executiv.

Membrii ReproMold:

Din procesul-verbal al ședinței din 20.01.2011, se constată apartenența membrilor prezenți la opt categorii reprezentative ai titularilor de drepturi: autori de opere artistice, autori de opere documentar-științifice, jurnaliști/critici, traducători, autori de artă vizuală, autori de opere muzicale (compozitori, autori de text), editori de carte și editori de publicații periodice.

Conform Statutului, titulari de drepturi reprezentați de ReproMold sînt cei 65 de fondatori care au obținut calitatea de membru din data Adunării Generale de fondare.

Totodată, pct.3.1. din Statut prevede membrul ReproMold trebuie să întrunească cumulativ câteva condiții, inclusiv să semneze contractul de transmitere a drepturilor în gestiune. În plus, membrii sunt obligați să înregistreze la ReproMold toate operele sale.

În cadrul controlului nu s-a prezentat nici un sistem de evidență a operelor.

De asemenea, orice autor sau editor/editură înainte de depunerea cererii pentru obținerea calității de membru al ReproMold trebuie să facă dovada că a creat sau a editat cel puțin o operă cu cel puțin trei ani înainte de momentul aderării, adică există o procedură de aderare.

După depunerea cererii și verificarea respectării condițiilor, urmează să fie semnat un contract, care prevede și clauza expresă de obținere a calității de membru cu drepturi depline al ReproMold (pct.3.1.4. din Statut). Semnarea contractelor cu titularii de drepturi este de competența Directorului (pct.4.4.2. lit.d), pct.3.2.2. însă prevede aprobarea contractului de către Consiliul, nefiind specificat în ce constă aprobarea, dacă de regulă contractele intră în vigoare la data semnării.

Titularii de drepturi care nu întrunesc condițiile pentru obținerea calității de membru cu drepturi depline, pot obține calitatea de membru-asociat din data încheierii unui contract cu ReproMold, care are aceleași drepturi și obligații ca și membrii ReproMold, cu excepția dreptului de vot în cadrul Adunării Generale și dreptul de a alege și a fi ales în cadrul organelor de conducere și control.

Nu au fost prezentate nici careva contracte încheiate cu organizații similare de peste hotare care se ocupă cu gestiunea drepturilor patrimoniale, deși conform declarațiilor se discută reprezentarea reciprocă a drepturilor cu asociația COPYRO din România. S-a prezentat corespondența ReproMold cu OGC-uri din Belgia și Germania, prin care se dovedește intenția negocierii unor acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor în privința drepturilor de reproducere. De asemenea, a fost prezentată scrisoarea de confirmare că ReproMold duce tratative de a deveni membru cu IFRRO.

În cadrul verificării **sistemului de control intern și a concordanței informațiilor** din darea de seamă aprobată de Adunarea Generală și care urma să fie depusă la AGEPI, Comisia de Control nu a avut ce verifica din cauza lipsei activității.

Repertoriul ReproMold

Repertoriul autohton al obiectelor drepturilor de autor pe care conform Statutului ar trebui să-l administreze ReproMold lipsește.

Activitatea de colectare și de repartizare a remunerațiilor lipsește, la fel ca și *efectuarea cheltuielilor și procedura de ținere a evidenței contabile*, reieșind din lipsa activității de facto a asociației.

Conform Statutului încasările ReproMold ar trebui să fie formate din remunerația de autor, iar sursele de venit care ar trebui să acopere cheltuielile necesare

realizării scopurilor statutare (pentru arenda spațiului, servicii, salarizarea personalului) sunt generate de:

- comisionul de administrare reflectat procentual (pentru acoperirea cheltuielilor suportate la acumularea, distribuirea și plata remunerației);
- taxe de aderare (100 lei la semnarea contractului de transmitere a drepturilor în gestiune de către ReproMold);
- plata încasată pentru serviciile acordate, inclusiv pentru eliberarea licențelor;
- mijloacele bănești oferite de sponsori, în limitele prevăzute de legislație;
- veniturile obținute de la realizarea producției tipografice proprii;
- alte surse care nu contravin legislației, inclusiv cotizația de membru (1 leu/an).

În baza pct. 2.6.10. din Statut, ReproMold a încheiat un contract cu Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC) la 10.05.2012, care a colectat remunerația din comercializarea echipamentului utilizat pentru reproducerea reprografică a operelor. Astfel, în perioada 2011-2013, AsDAC a încasat 81743,8 lei, iar după reținerea comisionului (cca 24%) a calculat spre achitare către ReproMold suma de 62334,17 lei.

Anul	Suma încasată	Suma spre achitare	Comisionul reținut
<i>2011</i>	3742,65	2994,12	20%
<i>2012</i>	53834,09	40973,08	24%
<i>2013</i>	24167,06	18366,97	24%
Total	81743,8	62334,17	

Sumă îndreptată spre plată urmează a fi repartizată, dar ReproMold nu dispune de un program de distribuire și nici de repertoriul sistematizat, respectiv, la moment se află în imposibilitate de a-și onora această atribuție. Totodată, conform Legii nr.139/2010, OGC-ul are dreptul să redistribuie sumele remunerației acumulate de la utilizatori, dacă timp de 3 ani nu au fost identificați titularii de drepturi, creînd astfel un precedent inadecvat din punct de vedere a asigurării principiilor de gestiune colectivă: de a încasa remunerația, dar de a nu o repartiza.

Totodată, la 21.12.2012, ReproMold a recepționat proiectul Metodologiei privind reproducerea reprografică a operelor (sistem operator), elaborat de către AsDAC, în baza contractului din 10.05.2012. Acest proiect prevede categoriile de utilizatori care trebuie să dispună de licența obligatorie a OGC care reprezintă

drepturile de reproducere reprografică, cuantumul remunerației compensatorii, termenele de plată și modul de distribuire a remunerației acumulate.

Adoptarea Metodologiei în cauză este de competența Consiliului, dar care la moment nu funcționează, creînd astfel condiții de imposibilitate de repartizare a remunerației.

Concluzii:

1. În conformitate cu Decizia AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013, ReproMold a fost avizată să elibereze licențe și să acumuleze remunerația pentru titularii de drepturi care i-au transmis drepturile în gestiune prin contracte directe, precum și în baza contractelor de reprezentare. Prin urmare, chiar dacă a fost înregistrată la Ministerul Justiției la 01.03.2011, dreptul de a activa ca OGC, conform art.48 alin.(5) din Legea nr.139/2010, este aplicabil din momentul avizării, adică începînd cu 04.10.2013 ReproMold a fost în drept de elibera licențe, de a colecta, repartiza și achita remunerația de autor, în limitele Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013.
2. Statutul ReproMold corespunde prevederilor Legii nr.837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești și a Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

În baza celor expuse, se solicită suplimentar administrației ReproMold, în termen de 15 zile de la recepționarea prezentului act, de a prezenta:

- Hotărîrea Consiliului care ar dovedi alegerea Președintelui;
- Repertoriul ReproMold;
- Informația privind distribuirea remunerației de autor colectate de AsDAC în privința drepturilor gestionate de ReproMold;
- Informația privind sursele de achitare a serviciilor avocatului pentru reprezentarea intereselor sale în judecată și temeiul împuternicirilor.

De asemenea, se solicită suplimentar administrației ReproMold:

- a) De a încheia contracte de transmitere a drepturilor în gestiune cu membrii săi, cu includerea clauzei privind acordul titularului de transmitere a drepturilor spre gestiune altor OGC;
- b) De a clarifica competența Directorului sau a Consiliului de semnare/aprobare a contractelor cu membrii;
- c) De a informa membrii săi despre activitatea sa;
- d) De a elabora o modalitate de declarare a repertoriului;
- e) De a examina și a aproba Metodologia privind reproducerea reprografică a operelor (sistem operator).

IV. Recomandări:

1. întrunirea în regim de urgență a Consiliului ReproMold pentru a lua act de situația creată și de a se decide în termeni cât mai restrânși în privința activității propriu-zise prin executarea obligațiilor față de membri;
2. examinarea prezentului Act de control în regim prioritar de către Consiliul ReproMold în scopul întreprinderii măsurilor de înlăturare a încălcărilor depistate;
3. eficientizarea managementului asociației și consolidarea capacității de administrare proprii în vederea realizării scopurilor de bază ale ReproMold.
4. instituirea și completarea Registrelor de evidență a titularilor – membri ai ReproMold și a repertoriul gestionat, în corespundere cu normele legislației în vigoare;
5. identificarea unui mecanism aplicabil pentru distribuirea remunerației de autor acumulate de AsDAC în perioada 2011-2013.

ReproMold va informa AGEPI pînă la 30.05.2014 despre măsurile întreprinse privind înlăturarea neconformităților și în ce măsură s-au luat în considerație recomandările din prezentul Act de control.

Din partea AGEPI, membrii Comisiei de Control:

Belei Olga

Rotaru Sergiu

Brînza Sergiu

Din partea ReproMold:

Nicolae Rusu